



Střední průmyslová škola, Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Frýdek- Místek, příspěvková organizace

28. října 1598, 738 01 Frýdek-Místek

☎ 558 406 111

ředitel: 558 647
066

✉ [skola@spsoafm](mailto:skola@spsoafm.cz)
[.cz](mailto:skola@spsoafm.cz)

🌐 [www.spsoafm.c](http://www.spsoafm.cz)
[z](http://www.spsoafm.cz)

Školní preventivní strategie

Školní rok 2014/2018

Garant programu: Mgr. Libor Kmenta,
Mgr. Vladimíra Papřoková
školní metodik prevence

Ve Frýdku-Místku 1. 1. 2014

1. Charakteristika školy

1. 7. 2011 se sloučily Střední průmyslová škola, Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky. Jednotlivé budovy školy byly postupně propojeny společnou datovou i telefonní sítí, velmi brzy spolu započaly spolupráci ekonomické úseky i učitelské předmětové komise. Sjednoceno bylo vedení školní matriky v systému Bakaláři. Jazyková škola se celá přestěhovala do prostor domova mládeže. Od 1. 9. 2012 tak začala škola fungovat pod novým názvem **Střední průmyslová škola, Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Frýdek-Místek, příspěvková organizace.**

Hlavním úkolem školy vymezeným ve zřizovací listině je příprava především pro výkon odborných činností, zejména technickohospodářských a ekonomických. Velmi dobře připravuje i pro studium na vysoké škole. Za úspěch považujeme otevření nového oboru Informační technologie.

Součástí školy je školní knihovna se studovnou. Sportovní aktivity studentů zcela jistě uspokojí travnaté hřiště, běžecká dráha s umělým povrchem, herna stolního tenisu. Pro výuku tělesné výchovy slouží velká sportovní hala pro míčové sporty a tenis a tělocvičny. V budově obchodní akademie byl za přispění sponzorů vybudován nový multifunkční sál. V roce 2013 do prostor obchodní akademie se přestěhovala Pedagogicko-psychologická poradna a do budovy střední průmyslové školy KVIC. Škola dále provozuje doplňkovou činnost, jejíž součástí jsou školní jídelna a domov mládeže.

Ve škole pracuje vyrovnaný, profesionální tým pedagogů, který splňuje kvalifikační i odborové předpoklady pro pedagogickou práci i konkrétní předměty, dva výchovní poradci a dva metodici prevence sociálně patologických jevů.

Ke zlepšení kvality vzdělávání se naše škola zaměřuje:

- na uplatňování nových forem a metod výuky (činností učení, realizace, mezipředmětové a mezioborové integrace, využití e-learningu),
- v rámci grantů na hledání výměnných praxí žáků v zahraničí,
- na využívání projektů mobility pro žáky i učitele,
- na mimoškolní zájmovou činnost žáků,
- na rozvíjení zájmů a individuálních potřeb žáků,
- na vytváření příznivého sociálního, emocionálního a pracovního klimatu,
- na týmovou spolupráci mezi žáky, budování ovzduší tolerance.

Pedagogičtí pracovníci ve stále větší míře pracují s vlastními multimediálními učebními materiály, využívají e-learning. Využívání moderních technologií oceňují v době digitalizace zejména žáci, protože přispívá ke zpestření výuky, možnosti pracovat doma z domu, k rychlejší komunikaci učitele a žáka.

2. Popis aktuálního stavu

Na škole od roku 2011, po sloučení Střední průmyslové školy, Obchodní akademie a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky, pracují dvě plně kvalifikované výchovné poradkyně a dva metodici prevence rizikového chování žáků. Po realizaci strategie prevence z let 2009 – 2013 byly minimalizovány negativní jevy a podstatná část problémů byla odchycena a řešena v jejich počátku. Nutno konstatovat, že při počtu studentů (nad 700) je drtivá většina problémů řešena na úrovni školy a rodičů. V tomto období nedošlo k většímu počtu závažných negativním jevů. Závažnější případy byly konzultovány se Střediskem výchovné péče, které je v současné době v pronájmu na Domově mládeže naší školy. Z níže uvedených tabulek je patrný pokles krádeží a požívání alkoholu a ostatních drog, naopak nárůst záškoláctví a s tím spojený nárůst snížených známek z chování.

Výskyt sociálně patologických jevů ve školním roce 2008/2009:

snížená známka z chování		neomluvené hodiny		alkohol		kouření		ostatní drogy		krádeže	
druhý stupeň	třetí stupeň	počet žáků	počet hodin	počet žáků	počet případů	počet žáků	počet případů	počet žáků	počet případů	počet žáků	počet případů
8	3	54	606	2	2	0	0	1	1	5	5

Srovnání s výskytem sociálně patologických jevů ve školním roce 2012/2013 po realizaci strategie prevence v období 2009 – 2013:

Snížená známka z chování		Neomluvené hodiny		Omluvené hodiny		Alkohol		Ostatní drogy		Agresivní formy chování vč. šikany		Krádeže	
2 počet	3 počet	hodin počet	počet žáků	Počet hodin	Počet žáků	Počet žáků	Počet případů	Počet žáků	Počet případů	Počet žáků	Počet případů	Počet žáků	Počet případů
18	12	2300	159	95499 +278D S	703	0	0	0	0	2	2	0	0

3. Obecný cíl školní preventivní strategie

Seznámit žáky s různými riziky spojenými se závislostmi a různými sociálně patologickými jevy, posílit jejich schopnost bránit se před těmito patologickými jevy zdravým a sociálně akceptovatelným způsobem – působit na jejich postojovou a emocionální složku prostřednictvím posílení některých stránek osobnosti, které mohou v budoucnu hrát roli při jejich setkání s návykovými látkami, případně společenským nátlakem, který by mohl vést ke vzniku některé ze závislostí.

Ukázat žákům možnosti adekvátního řešení náročných životních situací a ověřit si fyzické, psychické i sociální schopnosti.

Optimalizovat sociální klima v jednotlivých třídách a tím i v celé škole. Posilovat komunikační dovednosti, schopnost vytvářet přátelské vazby mezi žáky i učiteli, asertivní dovednosti, zlepšit sebeovládání, učit se nenásilnému zvládnutí konfliktů, zvládat úzkost a stres.

4. Stanovené cíle

dlouhodobé

- pomoc při integraci z jiného kulturního prostředí
- zvyšování kvalifikace pedagogů v oblasti prevence
- udržování pozitivního klimatu mezi žáky a zaměstnanci školy
- soustředění se na zdravý životní styl, morální chování a estetiku školního prostředí
- vytvoření internetového systému sdělování informací rodičům
- výchova k zodpovědnému přístupu k sexuálnímu životu

střednědobé

- prohlubování spolupráce s rodiči, především v oblasti docházky a prospěchu
- spolupráce s organizacemi a sdruženími v oblasti prevence – prožitkové programy
- sportovní aktivity

krátkodobé

- posílení třídního kolektivu, posílení vztahu žák - učitel
- návštěva sportovních, výtvarných, divadelních a technických kroužků
- spolupráce s rodiči – pomoc při řešení rizikového chování žáka – beseda pro rodiče

Výše stanovené cíle jsou dále rozpracovány v konkrétních oblastech:

5. Cíle v konkrétních oblastech

1. Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření

- Předcházet užívání návykových látek a zdravotním problémům způsobených v důsledku konzumace
- Podporovat žáky v jejich nápadech, potřebách a kreativitě
- Aktivizovat stále více žáky k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem
- Proškolit učitele pro případ potřeby 1. pomoci intoxikovanému žákovi

2. Prevence šikany (posilování a rozvoj mezilidských vztahů, prevence projevů xenofobie, rasismu a antisemitismu)

- předcházet šikaně, kyberšikaně
- předcházet projevům xenofobie, rasismu a antisemitismu
- upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje společenského života
- vyvracet předsudky a pěstovat úctu k životu (stáří x mládí...)
- posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy
- podporovat v žácích jejich přirozenou zvědavost a potřebu poznávat nové
- zajistit bezpečnost žáků o přestávkách
- šířit objektivní, pravdivé informace o extremistických organizacích, nebezpečných ideologiích, sektách, náboženstvích (fašismus, terorismus...)

3. Prevence rizikového sexuálního chování

- předcházet rizikovému sexuálnímu chování
- přednáška pro žáky 1. ročníků
- posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty – rodina, mateřství, láska...
- předcházet rizikům sexuálního zneužívání, týrání a zanedbávání
- podporovat zdravé sebevědomí žáků a citlivě přistupovat k jejich problémům

4. Prevence kriminality

- vysvětlit a popsat základní projevy kriminality a delikvence
- zasvětit žáky do ustanovení trestního zákoníku, školního řádu apod.
- zasadit se o to, aby žáci znali svá práva ve společnosti – Charta práv dítěte, Ústava ČR apod.
- upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování
- předkládat vhodný vzor společenského chování, dbát na dodržování zákona

5. Prevence záškoláctví

- snížit počet zameškaných hodin
- posilovat hodnotu vzdělání
- řešit neomluvenou absenci na výchovné komisi

6. Zdravý životní styl

- podporovat zdravý životní styl žáků – životospráva, duševní hygiena, režim dne, stres...
- upevňovat kladný vztah ke svému tělu
- seznámit žáky s různými styly života – vrcholový sport, modeling, vegetariánství, život v komunitách apod.
- environmentální výchova
- předcházet negativním vlivům médií a reklamy – ideál krásy, odtržení od reality, módní trendy apod.
- předcházet vzniku poruch příjmu potravy – anorexie, bulimie, diety, obezita
- naučit žáky poskytovat první pomoc

7. Prevence virtuálních drog (patologické hráčství a závislosti na počítačových hrách)

- předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku přílišného užívání virtuálních drog – znecitlivění, ztráta reality, snížení sebekontroly, násilí, gambling, závislosti
- stanovit a posilovat v žácích pravidla pro užívání virtuálních drog
- zaměřit se na filmy, počítačové hry s kladnými stránkami obsahu (postřeh, vědomosti, koordinace pohybů, soustředění...)

6. Akce pořádané školou přispívající k prevenci

- lyžařský kurz pro žáky 1. ročníků
- sportovně kulturní poznávací zájezd pro žáky 3. ročníků
- „Okolo Frýdku cestička“ – tradiční turistický pochod, nejen pro žáky
- studentský časopis ŠROUBEK
- humanitární sbírky
- exkurze, stáže a praxe studentů v podnicích i zahraničí
- soutěže a kroužky připravované jednotlivými komisemi
- školní ples - pro žáky 3. a 4. ročníků, bývalé žáky a přátele školy

7. Prevence ve výuce

Všichni pedagogové se snaží:

- vytvářet pozitivní atmosféru ve výuce
- všimnout si negativních jevů mezi žáky
- rozvíjet pozitivní spolupráci mezi žáky
- vychovávat k samostatné i týmové práci, pomáhat slabším
- rozvíjet vzájemný respekt mezi žáky
- prosazovat zdvořilé jednání
- vést k právní zodpovědnosti
- respektovat individuality žáků
- pěstovat kladný vztah k prostředí

8. Personální zajištění prevence

- Školní metodik prevence – *metodicky vede a koordinuje prevenci na škole, realizuje preventivní aktivity*
- Výchovný poradce – *intenzivně spolupracují na realizaci preventivních aktivit*
- Vedení školy – *vytváří materiální, personální, časové a další podmínky pro realizaci preventivních aktivit*
- Třídní učitelé - *spolupracují na realizaci preventivních aktivit*
- Odborné instituce / Renarkon, PPP, Centrum nové naděje, ... - *spolupracují na realizaci preventivních aktivit*
- Volnočasové, sportovní a kulturní organizace - *spolupracují na volnočasových aktivitách*

9. Financování prevence

- rozpočet školy
- granty a dotace
- příspěvky žáků a rodičů
- sponzorská dary

10. Sociální síť spolupracujících organizací

- PPP Frýdek-Místek
- Středisko výchovné péče Frýdek-Místek
- Zdravotní ústav Frýdek-Místek
- Městská Policie Frýdek-Místek
- Policie ČR
- OSPOD
- Krizové centrum pro děti a rodinu
- Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy
- Probační a mediační služba
- Linka důvěry
- Reanarkon Ostrava, Frýdek-Místek
- Charita
- Diakonie
- Fond ohrožených dětí
- Bílý kruh bezpečí

11. Hodnocení

V roce 2018 proběhne vyhodnocení ŠPS za období 2014 - 2018.

Bude analyzován výskyt řešených sociálně patologických jevů na škole.

Postup školy při selhání preventivních opatření školy

1. V případě podezření na zneužívání návykových látek:
 - provést diskretní šetření a pohovor se žákem
2. při důvodném podezření:
 - okamžité kontaktování rodičů eventuálně zákonných zástupců žáka
 - při negativní a nespolupracující reakci rodiny uvědomit sociální odbor
3. Při průkazném zjištění zneužívání návykových látek ve škole nebo v případě, že žák je prokazatelně ovlivněn drogou (i alkoholem) v době vyučování ředitel školy nebo pracovník školy pověřený dle pokynu ministra:
 - kontaktuje zdravotnické zařízení a zároveň uvědomí rodiče, popř. zákonné zástupce
 - uvědomí ŠÚ
4. V případě dealerství nebo podezření na porušení § 217 trestního zákona (ohrožení mravní výchovy dítěte) nebo zanedbání povinné péče:
 - uvědomí oddělení péče o dítě, odd. sociální prevence sociálního odboru OÚ
 - oznámí věc Policii ČR

Informace pro rodiče:

JAK POZNÁM, ŽE MOJE DÍTĚ PIJE ALKOHOL NEBO BERE DROGY?

- Změnila se osobnost Vašeho dítěte v poslední době v nějakém významném ohledu?
- Má časté výkyvy nálad?
- Straní se Vás? Je zlostný nebo depresivní?
- Tráví hodně času ve svém pokoji sám?
- Ztratil zájem o školu a o vyučování, případně další aktivity, např. sport?
- Zhoršil se jeho prospěch?
- Přestal trávit čas se starými kamarády? Přátelí se s dětmi, které se Vám nelíbí?
- Nesvěřuje se a nemluví o tom, kam chodí a co dělá?
- Máte pocit, že se Vám doma ztrácí peníze nebo věci (peníze potřebné na alkohol a drogy) nebo máte pocit, že má víc peněz, než byste očekávali (peníze získané z prodeje drog)?
- Reaguje nepřiměřeně, když s ním mluvíte o alkoholu a o drogách nebo se snaží změnit téma?
- Lže nebo podvádí?
- Pozorujete fyzické příznaky užívání drog nebo alkoholu? Rozšířené nebo zúžené zornice? Nejasné vyjadřování a myšlení?
- Ztratilo Vaše dítě zájem o koníčky? Ztratilo motivaci, nadšení a vitalitu?
- Našli jste někdy důkazy užívání drog nebo alkoholu, prášky, láhve?
- Zhoršil se vztah dítěte k členům rodiny?
- Zdá se Vaše dítě být nemocné, unavené a protivné ráno, po možném užití drog předešlý den?
- Přestalo se Vaše dítě o sebe starat, změnil se jeho styl oblečení?
- Zdá se být méně soustředěné?

DOPORUČENÍ RODIČŮM, JEJICHŽ DÍTĚ MÁ PROBLÉMY S NÁVYKOVÝMI LÁTKAMI

A. Co dělat

- Jestliže je dítě pod vlivem drog a hrozí otrava, **neváhejte zavolat lékaře**. Používání drog není trestné, a dítěti proto žádný soudní postih nehrozí. S dítětem pod vlivem drog nemá smysl se hádat. Vážný rozhovor odložte na pozdější dobu.
- Nespolehejte na zázračné okamžité řešení, ale spíše na dlouhodobou výchovnou strategii. Jejím základem je **nepodporovat a neusnadňovat pokračující braní drog, naopak odměňovat každou změnu k lepšímu** a povzbuzovat k ní. To, že taková strategie nepřináší vždy okamžitý prospěch, ještě neznamená, že je neúčinná. Může se totiž jednat o příliš velký problém, jehož řešení vyžaduje více času a spojenců.
- Získejte důvěru dítěte a naslouchejte mu. To je těžké, zvláště když říká a hlavně dělá z hlediska rodičů nesmysly, a když hájí hodnoty pro rodiče nepřijatelné. **Vyslechnout dítě, ale ještě neznamená přistupovat na jeho stanovisko.**
- Naučte se s dítětem o alkoholu a drogách mluvit. **Bude-li dítě nějakou drogu obhajovat, vyslechněte ho, ale opatřete si protiargumenty.**
- Uvědomte si své možnosti. Dítě, které bere drogy nebo pije, bývá většinou nezralé a neschopné se o sebe postarat. **Může tisíckrát pohrdat názory rodičů, ale většinou si nedokáže opatřit základní prostředky k životu. V tom je Vaše šance a síla.** Určitou základní péči jste sice povinni nezletilému dítěti poskytnout, ale mělo by cítit, že Vaše péče je jiná, když se chová rozumně a když ne. Cílem je, aby dítě pochopilo, že skutečná samostatnost předpokládá schopnost se o sebe postarat.
- Vytvořte zdravá rodinná pravidla. **Dítě by mělo vědět, jaké předvídatelné důsledky bude mít jeho jednání.** Mělo by mu být jasné, že je výhodnější, když se bude chovat přijatelně. **Jestliže dospívající není ochoten ke změně, měl by nést důsledky.** To se samozřejmě netýká situací, kdy je ohrožen život, např. při předávkování. (Teprve až vážné problémy, které drogy způsobí, jsou často důvodem k léčbě a změně).
- Předcházejte nudě. **Musíte počítat s tím, že může být nutné trávit v prvním období s dítětem mnohem více času.** Měli byste mít přehled, kde je, co dělá, zamyslet se nad jeho denním programem a životním stylem. **Pomozte mu se odpoutat od nevhodné společnosti.** To má pro překonání problému často podstatný význam. Jestliže Vám potomek tvrdí, že si s lidmi, se kterými dříve bral drogy, chce jenom pobýt nebo si povídat, buď lže, nebo podceňuje nebezpečí. Někdy je možné uvažovat i změně prostředí.
- **Posilujte sebevědomí dítěte.** Najděte a udržujte křehkou rovnováhu mezi kritickým postojem vůči chování dítěte ("nelíbí se nám, že bereš drogy") a respektem vůči jeho osobnosti a lásce k němu ("vážíme si tě jako člověka a záleží nám na tobě"). Je to těžké, je to však nutné. Stejně **nutné je i oceňovat třeba drobné pokroky a změny k lepšímu.** Je také třeba vidět silné stránky dítěte, jeho možnosti a dobré záliby, které má možná z předchozí doby a na které se dá navázat.
- **Spolupracujte s dalšími dospělými.** Velmi důležitá je spolupráce v rodině. Rodiče by se měli ve výchově problémového dítěte dokázat domluvit. Jenom tak totiž nebude dítě uzavírat spojení s tím rodičem, který mu právě víc povolí. Důležitá je i spolupráce v rámci širší rodiny (babička), spolupráce s léčebnými zařízeními, školou, případně dalšími institucemi. Často až vážně míněná hrozba ústavní výchovy, nebo hrozba ohlášení krádeže v domácnosti na policii mohou přimět dospívajícího přijmout léčbu. Osvědčuje se také, když rodiče dětí s těmito problémy spolu hovoří v rámci

skupinové terapie nebo svépomocné organizace. Dokážou se navzájem pochopit a předávají si užitečné zkušenosti.

- Buďte pro dítě pozitivním modelem. K tomu je nutné, abyste myslel i na své zdraví a svoji tělesnou a duševní kondici a abyste měl své kvalitní zájmy. **Neváhejte vyhledat profesionální pomoc pro sebe, jestliže dítě odmítá.** V případě manželských nebo partnerských problémů se můžete např. obrátit na poradnu pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy. Pamatujte, že zvládáním problémů zvyšujete i šanci na ovlivnění dítěte.
- Přístup k dítěti, které má problémy s alkoholem nebo jinou drogou, shrnuje anglické slovo "**tough love**". V češtině to znamená "tvrdá láska". Myslí se tím dobrý vztah k dítěti, snaha mu pomoci, ale zároveň cílevědomost a pevnost.

B. Čemu se vyhnout

- **Nepopírejte problém.** Zbytečně by se tak ztrácel čas a rozvíjela se závislost na návykové látce.
- **Neskrývejte problém.** Někdo se za takový problém stydí a tají ho. Aby se dokázal v situaci lépe orientovat a citově i rozumově ji zvládat, měl by si naopak o problému s někým důvěryhodným a kvalifikovaným pohovořit. Měl by také hledat spojence.
- **Neobviňujte partnera.** Na to, abyste si vyřizovali s druhým rodičem dítěte staré účty a navzájem se obviňovali, není naprosto vhodná doba. Minulost se změnit nedá, budoucnost našťastí často ano.
- Nehleďte v dítěti zneužívajícím drogy spojence proti druhému rodiči.
- **Nezanedbávejte sourozence dítěte** zneužívajícího alkohol nebo jiné drogy. Sourozenci problémového dítěte jsou více ohroženi, problémem v rodině trpí a Vaši péči a Váš zájem potřebují.
- **Nezanedbávejte bezpečnost dalších lidí v domácnosti,** zejména malých dětí. Člověk pod vlivem alkoholu nebo drog jim může být velmi nebezpečný, i když by jim za normálních okolností neublížil. Je také třeba myslet na to, aby se drogami, které dospívající domů přinesl, neotrávil další sourozenec.
- **Nefinancujte zneužívání drog a neusnadňujte ho.** S tím souvisí i to, aby rodina zabezpečila cenné předměty a nenechala se okrádat. Krádež nemusí uskutečnit samotné dítě, ale jeho "kamarádi", kterým dluží za drogy. Jestliže začalo dítě zneužívat pervitin nebo opiáty bývá otázkou času, kdy se začnou ztrácet peníze a cenné předměty. Nejde tu jen o majetek, ale také o okolnost, že ukradený majetek slouží špatné věci - totiž rozvoji závislosti. Argument, že by si dítě opatřilo prostředky jinak, např. prostitucí nebo krádežemi, neobstojí. Pokud bude závislost pokračovat, je pravděpodobné, že k tomu dojde stejně.
- **Nedejte se vydírat.** Vyhrožování fetováním, útekem, prostitucí nebo sebevraždou je častým a oblíbeným způsobem vydírání rodičů. Ano, všechna tato rizika u závislých na drogách existují. Tím, že rodiče pod jejich tlakem ustupují, ovšem riziko nesnižují, ale zvyšují.
- **Nevyhrožujte něčím, co nemůžete nebo nechcete splnit.**
- **Vyhněte se fyzickému násilí.** Fyzické násilí většinou nevede k cíli. Často jen živí v dítěti pocit ukřivděnosti, vede k sabotování snah rodičů a k útekům.
- **Nejednejte chaoticky a impulzivně.**
- **Nověřte tvrzení, že má dospívající drogy pod kontrolou,** případně, že snižuje dávky a že drogu brzy vysadí. Buďte připraveni na to, že dříve či později pravděpodobně přijde krize. Využijte ji a trvejte na změně životního stylu, případně na nějaké skutečně účinné formě léčby, jestliže není dospívající schopen zvládnout problém sám.

- **Do nekonečna neustupujte.** Požadavek, aby lidé, kteří berou drogy, do vašeho bytu nechodili, je rozumný.
- Nedělejte zbytečně "dusno". Parta a nevhodní přátelé by se tím stávali pro dítě ještě přitažlivější.
- **Nezabouhnete dveře navždy.** I když dítě odejde, je dobré být připraven mu pomoci, pokud přijme určité podmínky. Neztrácejte naději. **Vaším tichým spojencem je přirozený proces zrání.** I hrozivý problém se mnohdy podaří úspěšně zvládnout.

Krizový plán a postupy řešení šikanování

Odhalení šikany bývá obtížné. Významnou roli při jejím zjišťování hraje strach, a to nejen strach obětí, ale i pachatelů a dalších účastníků. Strach vytváří obvykle prostředí „solidarity“ agresorů i postižených.

Účinné a bezpečné vyšetření šikany vychází z kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování. Existuje rozdíl mezi vyšetřováním počátečních a pokročilých stádií šikanování.

A. Pro vyšetřování počáteční šikany (se standardní formou) lze doporučit strategii v těchto pěti krocích:

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi.
2. Nalezení vhodných svědků.
3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů).
4. Zajištění ochrany obětem.
5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.

B. Pokročilá šikana s neobvyklou formou – výbuch skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídního lynčování, vyžaduje následující postup:

1. Překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti.
2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
4. Pokračující pomoc a podpora oběti.
5. Nahlášení policii.
6. Vlastní vyšetřování.

Úkolem vyšetřování je nalézt odpovědi na tyto otázky:

- Kdo a kolik je obětí?
- Kdo a kolik je „obojetných“ žáků?
- Kdo a kolik je agresorů? Kdo je iniciátorem a kdo účastník šikanování?
- Co, kdy, kde a jak dělali agresori konkrétním obětem?

- K jak závažným projevům došlo?
- Jak dlouho šikanování trvá?

V rámci první pomoci při pokročilých, brutálních a kriminálních šikanách bude škola spolupracovat s dalšími institucemi a orgány, a to zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou, střediskem výchovné péče, orgánem sociálně právní ochrany dítěte, Policií ČR.

S vyšetřováním se musí prolínat i náprava, při níž dochází k zúročení diagnostických poznatků. Za tímto účelem bude dále pracováno s agresorem (jeho náhled na vlastní chování, motivy, rodinné prostředí). V případě potřeby mu bude zprostředkována péče pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče nebo jiných odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů. Bude pracováno taktéž s celým třídním kolektivem. Např.: oznámení o potrestání agresorů před celou třídou, práce s míněním třídy, snaha o přijetí rozhodnutí komise žáky, stanovení ochránců oběti, sledování docházky oběti. Oběti bude poskytnutá odborná pomoc.

Výchovná opatření a sankce:

- Napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele, podmíněné vyloučení a vyloučení ze studia na střední škole.
- Snížení známky z chování.
- Převezení do jiné třídy.
- Ředitel školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v místně příslušném diagnostickém ústavu.
- Ředitel školy podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.

(podrobněji zpracováno samostatně Program proti šikaně)

Nikdo nemá právo druhému ubližovat!

Spolužáci se k tobě chovají nepřátelsky, ubližují ti a ty nevíš, jak dál. Víš o někom, kdo je šikanován, a je ti ho líto.



PŘEKONEJ STRACH A ZAJDI ZA UČITELEM, KTERÉMU DŮVĚŘUJEŠ (ŠKOLNÍM METODIKEM PREVENCE, TŘÍDNÍM UČITELEM, VÝCHOVNÝM PORADCEM).

Co je to šikanování?

Za šikanování se považuje to, když jeden nebo více žáků úmyslně, většinou opakovaně ubližuje druhým. Znamená to, že ti někdo, komu se nemůžeš ubránit, dělá, co ti je nepříjemné, co tě ponižuje, nebo to prostě bolí. Strká do tebe, nadává ti, schovává ti věci. Ale může ti znepríjemňovat život i jinak. Pomlouvá tě, intrikuje proti tobě, navádí spolužáky, aby s tebou nemluvili a nevšímali si tě. Později se otravování života stupňuje a zdokonaluje. Nastupuje fyzické násilí (bití, krádeže a poškozování věcí). Šikanování je vážná věc a v řadě případů bývá trestným činem.

Proč bývá člověk šikanován?

Není to proto, že by byl špatný, nebo proto, že by si to nějak zasloužil. Chyba není v něm, ale ve špatných vztazích mezi některými spolužáky. Převládá v nich bezohlednost a násilí.

Jak se můžeš bránit?

Když se ptali jednoho zoufalého žáka, proč o svém trápení neřekl rodičům, odpověděl: „Já nevím, když přijdu domů, tak se na to snažím nemyslet. A doufám, že už to bude lepší.“ Myslet si, že to bude lepší, je omyl. Nikomu nic neříct, je strkání hlavy do písku, které situaci jenom zhoršuje. Nevzdávej to a udělej následující:

- Obrat' se na učitele, kterému důvěřuješ. Může ti skutečně pomoci, bude ti věřit a neprozradí tě.
- Napiš do schránky důvěry umístěné vedle kabinetu TEV.
- Informuj metodika prevence nebo výchovného poradce (kabinet A202).
- Svěř se svým rodičům.
- V případě, že nenajdeš odvahu říct to ani svým rodičům, zavolej na pražskou Linku bezpečí, telefon 800 155 555 nebo 116 111. Bezplatně můžeš telefonovat z celé republiky. Nepotřebuješ k tomu peníze ani telefonní kartu. Tito lidé ti budou věřit, protože nejsi sám, komu se něco podobného děje.

Desatero zásad pro práci s počítačem

- 1. Drž osobní informace v tajnosti.**
- 2. Nevěř všemu, co se ti ukáže na obrazovce.**
- 3. Dodržuj „etiketu“ (bud' k ostatním tak ohleduplný, jako by byli off-line).**
- 4. Nikdy neposílej zprávu, když jsi naštvaný.**
- 5. Nikdy neotevírej zprávu od někoho, koho neznáš.**
- 6. Pokud to nevypadá dobře nebo se necítíš příjemně, nepouštěj se do toho.**
- 7. Nebud' neustále on-line.**
- 8. Neodpovídej na zprávy, které obsahují kyberšikanu.**
- 9. Nikdy se nesetkávej s někým, koho jsi potkal pouze on-line.**
- 10. Na kyberšikanu nejsi sám, svěř se dospělému, kterému důvěřuješ.**